

## SIART EHANGDER

# ACHUB EIN HUNAIN AC ERAILL YN NHIRWEDD CENEDLAETHOL LLŶN

Mae'r blychau lliw yn nodi'r ystod o gyfleoedd y gallai fod gan ddysgwyr er mwyn cyrchu'r Datganiadau o'r hyn sy'n bwysig. Fodd bynnag, gallai dysgwyr gael cyfleoedd i gyrchu Meysydd a Datganiadau o'r hyn sy'n bwysig eraill, yn enwedig os y caiff elfennau o bob gweithgaredd eu defnyddio'n hyblyg neu eu haddasu ar gyfer anghenion a diddordebau dysgwyr.

| <b>Datganiadau o'r hyn sy'n bwysig</b>                                                                                                                                        |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>Y Celfyddydau Mynegiannol</b>                                                                                                                                              |  |
| Mae archwilio'r celfyddydau mynegiannol yn hanfodol er mwyn dyfnhau sgiliau a gwybodaeth gelfyddydol, ac mae'n galluogi dysgwyr i ddod yn unigolion chwilfrydig a chreadigol. |  |
| Mae ymateb a myfyrio, fel artist ac fel cynulleidfa, yn rhan hanfodol o ddysgu yn y celfyddydau mynegiannol.                                                                  |  |
| Mae creu yn cyfuno sgiliau a gwybodaeth, gan dynnu ar y synhwyrâu, ysbrydoliaeth a dychymyg.                                                                                  |  |
| <b>Iechyd a Lles</b>                                                                                                                                                          |  |
| Mae datblygu iechyd a lles y corff yn arwain at fuddiannau gydol oes.                                                                                                         |  |
| Mae'r ffordd rydym yn prosesu ein profiadau ac yn ymateb iddyn nhw yn effeithio ar ein hiechyd meddwl a'n lles emosiynol.                                                     |  |
| Mae'r ffordd rydym yn gwneud penderfyniadau yn effeithio ar ansawdd ein bywydau ni a bywydau eraill.                                                                          |  |
| Mae'r ffordd rydym yn ymwneud â dylanwadau cymdeithasol yn siapio pwy ydyn ni, ac yn effeithio ar ein hiechyd a'n lles.                                                       |  |
| Mae cydberthnasau iach yn hanfodol ar gyfer ein lles.                                                                                                                         |  |
| <b>Y Dyniaethau</b>                                                                                                                                                           |  |
| Mae ymholi, archwilio ac ymchwilio yn ysbrydoli chwilfrydedd am y byd, ei orffennol, ei bresennol a'i ddyfodol.                                                               |  |
| Mae digwyddiadau a phrofiadau dynol yn gymhleth a chânt eu hamgyffred, eu dehongli a'u cynrychioli mewn gwahanol ffyrdd.                                                      |  |
| Mae ein byd naturiol yn amrywiol a deinamig, wedi'i ddylanwadu gan brosesau a gweithredoedd dynol.                                                                            |  |
| Mae cymdeithasau dynol yn gymhleth ac yn amrywiol, ac maen nhw'n cael eu llywio gan weithredoedd a chredoau pobl.                                                             |  |
| Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn mynd i'r afael â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu dynoliaeth, ac yn gallu cymryd camau ystyrlon ac egwyddorol.                  |  |
| <b>Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu</b>                                                                                                                                  |  |
| Mae ieithoedd yn ein cysylltu â'n gilydd.                                                                                                                                     |  |
| Mae deall ieithoedd yn allweddol i ddeall y byd o'n hamgylch.                                                                                                                 |  |
| Mae mynegi ein hunain drwy ieithoedd yn allweddol i gyfathrebu.                                                                                                               |  |
| Mae llenyddiaeth yn tanio'r dychymyg ac yn ysbrydoli creadigrwydd.                                                                                                            |  |

## SIART EHANGDER

# ACHUB EIN HUNAIN AC ERAILL YN NHIRWEDD CENEDLAETHOL LLŶN

| Datganiadau o'r hyn sy'n bwysig                                                                                                                          |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Mathemateg a Rhifedd                                                                                                                                     |  |
| Defnyddir y system rif i gynrychioli a chymharu'r perthnasoedd rhwng rhifau a meintiau.                                                                  |  |
| Mae algebra yn defnyddio systemau symbolau i fynegi strwythur perthnasoedd mathemategol.                                                                 |  |
| Mae geometreg yn canolbwyntio ar berthnasoedd sy'n ymwneud â siâp, gofod a safle, ac mae mesur yn canolbwyntio ar feintioli ffenomena yn y byd ffisegol. |  |
| Mae ystadegau yn cynrychioli data, mae tebygolrwydd yn modelu siawns, ac mae'r ddau yn cefnogi casgliadau a phenderfyniadau gwybodus.                    |  |
| Gwyddoniaeth a Thechnoleg                                                                                                                                |  |
| Mae bod yn chwilfrydig a chwilio am atebion yn hanfodol i ddeall a rhagfynegi ffenomenau.                                                                |  |
| Mae meddylfryd dylunio a pheirianeg yn cynnig ffyrdd technegol a chreadigol i ddiwallu anghenion a dymuniadau cymdeithas.                                |  |
| Mae'r byd o'n cwmpas yn llawn pethau byw sy'n dibynnu ar ei gilydd i oroesi.                                                                             |  |
| Mae mater, a'r ffordd y mae'n ymddwyn, yn diffinio ein bydysawd ac yn ffurfio ein bywydau.                                                               |  |
| Mae grymoedd ac egni yn gosod sail i ddeall ein bydysawd.                                                                                                |  |
| Mae cyfrifiaduraeth yn gosod sail i'n byd digidol.                                                                                                       |  |
| Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd                                                                                                                        |  |
| Llythrennedd                                                                                                                                             |  |
| Trawsieithu                                                                                                                                              |  |
| Gwranddo                                                                                                                                                 |  |
| Gwranddo am ystyr                                                                                                                                        |  |
| Datblygu geirfa                                                                                                                                          |  |
| Gwranddo i ddeall                                                                                                                                        |  |
| Gwranddo fel rhan o siarad cydweithredol                                                                                                                 |  |
| Darllen                                                                                                                                                  |  |
| Ymwybyddiaeth ffonolegol a ffonemeg                                                                                                                      |  |
| Strategaethau darllen                                                                                                                                    |  |
| Deall, ymateb a dadansoddi                                                                                                                               |  |
| Siarad                                                                                                                                                   |  |
| Eglurder a geirfa                                                                                                                                        |  |
| Diben                                                                                                                                                    |  |
| Siarad cydweithredol                                                                                                                                     |  |
| Gofyn cwestiynau                                                                                                                                         |  |

## SIART EHANGDER

# ACHUB EIN HUNAIN AC ERAILL YN NHIRWEDD CENEDLAETHOL LLŶN

|                                                                                                                                                             |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd</b>                                                                                                                    |  |
| <b>Llythrennedd</b>                                                                                                                                         |  |
| <b>Ysgrifennu</b>                                                                                                                                           |  |
| Geirfa, sillafu, gramadeg                                                                                                                                   |  |
| Cysyllteiriau a chystrawen                                                                                                                                  |  |
| Atalnodi                                                                                                                                                    |  |
| Cynllunio a threfnu ar gyfer gwahanol ddibenion, cynulleidfaoedd a chyd-destunau                                                                            |  |
| Prawfddarllen, golygu a gwella                                                                                                                              |  |
| <b>Rhifedd</b>                                                                                                                                              |  |
| <b>Datblygu hyfedredd mathemategol</b>                                                                                                                      |  |
| Dealltwriaeth gysyniadol                                                                                                                                    |  |
| Rhesymu rhesymegol                                                                                                                                          |  |
| Rhuglder                                                                                                                                                    |  |
| Cymhwysedd strategol                                                                                                                                        |  |
| Cyfathrebu â symbolau                                                                                                                                       |  |
| <b>Mae deall y system rif yn ein helpu i gynrychioli a chymharu'r perthnasoedd rhwng rhifau a meintiau</b>                                                  |  |
| Y system rif                                                                                                                                                |  |
| Perthnasoedd yn y system rif                                                                                                                                |  |
| Cyfrifiad                                                                                                                                                   |  |
| Llythrennedd ariannol                                                                                                                                       |  |
| <b>Mae dysgu am geometreg yn ein helpu i ddeall siapiau, gofod a safle, ac mae dysgu am fesur yn ein helpu i feintio yn y byd go iawn</b>                   |  |
| Mesur                                                                                                                                                       |  |
| Siâp a gofod                                                                                                                                                |  |
| Safle                                                                                                                                                       |  |
| Ongl                                                                                                                                                        |  |
| <b>Mae dysgu bod ystadegau yn cynrychioli data a bod tebygolrwydd yn modelu siawns yn ein helpu i wneud casgliadau a phenderfyniadau ar sail gwybodaeth</b> |  |
| Casglu data                                                                                                                                                 |  |
| Cynrychioli data                                                                                                                                            |  |
| Dehongli data                                                                                                                                               |  |
| <b>Fframwaith Cymhwysedd Digidol</b>                                                                                                                        |  |
| <b>Dinasyddiaeth</b>                                                                                                                                        |  |
| Hunaniaeth, delwedd ac enw da                                                                                                                               |  |
| Iechyd a lles                                                                                                                                               |  |
| Hawliau digidol, trwyddedu a pherchenogaeth                                                                                                                 |  |
| Ymddygiad ar-lein a bwllo ar-lein                                                                                                                           |  |

## SIART EHANGDER

## ACHUB EIN HUNAIN AC ERAILL YN NHIRWEDD CENEDLAETHOL LLŶN

|                                              |  |
|----------------------------------------------|--|
| <b>Fframwaith Cymhwysedd Digidol</b>         |  |
| <b>Rhyngweithio a chydweithio</b>            |  |
| Cyfathrebu                                   |  |
| Cydweithredu                                 |  |
| Cyfnewid a rhannu gwybodaeth                 |  |
| <b>Cynhyrchu</b>                             |  |
| Cyrchu, chwilio a chynllunio cynnwys digidol |  |
| Creu cynnwys digidol                         |  |
| Gwerthuso a gwella cynnwys digidol           |  |
| <b>Data a meddwl cyfrifiadurol</b>           |  |
| Datrys problemau a modelu                    |  |
| Llythrennedd gwybodaeth a data               |  |